

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/217,Obchody-60-rocznicy-akcji-Burza-Bialystok.html>
09.03.2026, 07:33

Obchody 60. rocznicy akcji „Burza” – Białystok.

05.07.2004

W dniach 3-4 lipca w Białymstoku odbyły się obchody 60. rocznicy akcji „Burza” w okręgach AK: białostockim, nowogródzkim i wileńskim, zorganizowane przez Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku oraz Zarząd Okręgu Światowego Związku Żołnierzy AK.

Uroczystości rozpoczęły się sesją naukową w siedzibie Oddziału IPN, na którą licznie przybyli kombataneci, a gośćmi honorowymi byli: Ostatni Prezydent RP na Uchodźstwie Ryszard Kaczorowski z małżonką oraz wiceprezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Grzegorz Ciecierski. W referatach przedstawiono przebieg akcji „Burza” na ziemiach północno-wschodnich. Dr Jarosław Wołkonowski (Wilno) zwrócił uwagę na niedocenywanie roli garnizonu wileńskiego AK w walkach o Wilno oraz negatywne konsekwencje przyspieszenia operacji „Ostra Brama”. Dr Henryk Piskunowicz (Warszawa) referujący operację „Burza” w okręgu nowogródzkim stwierdził, że nie należy krytycznie oceniać porozumień struktur AK z Niemcami, gdyż zawierane one były w sytuacjach szczególnych i miały jedynie charakter taktyczny. Dr Jan Jerzy Milewski (Białystok) wysunął tezę, że wzmożona aktywność podziemia niepodległościowego w Białostockim w I połowie 1945 r., kiedy to m. in. zaatakowano sto kilkadziesiąt posterunków MO, to „dokończenie” akcji „Burza” w okręgu białostockim.

W drugiej części konferencji referaty wygłosili kombataneci: prof. Witold Czarnecki o udziale Szarych Szeregów w akcji „Burza” na Wileńszczyźnie oraz dr Józef Kuźmiński o walkach Zgrupowania Nalibocko-Stołpeckiego AK latem 1944 r. Epilog akcji „Burza” na Białostocczyźnie – deportacje żołnierzy AK do ZSRR – omówił mgr Marcin Zwolski.

Po dyskusji, w której wystąpił m. in. prezydent Ryszard Kaczorowski, który podziękował IPN za dążenie do pokazania prawdy o najnowszych dziejach Polski, uczestnicy konferencji udali się na dworzec kolejowy, gdzie została otwarta wystawa „Rdzawe druty od Ojczyzny dzielą nas... Internowani w latach 1944-1947”. Uroczystego otwarcia wystawy zlokalizowanej w wagonie towarowym, w jakich wywożono internowanych w 1944 r., dokonali: prezydent Ryszard Kaczorowski, wiceprezes IPN dr Grzegorz Ciecierski i prezes Zarządu Okręgu ŚZZAK prof. Witold Czarnecki.

Na wystawie przedstawiono akcję „Burza” na ziemiach północno-wschodnich, następnie aresztowanie i internowanie żołnierzy AK, liczebność transportów, rozmieszczenie obozów NKWD w ZSRR, w których więziono internowanych Polaków oraz losy poszczególnych osób.

Na jednym z paneli prezentowani są rodzice znanego polskiego dramaturga Tadeusza Słobodzianka, który urodził się na zesłaniu. Wystawa poświęcona jest represjom władz sowieckich wobec polskich obywateli, ale warto zwrócić uwagę na przytoczoną na tym panelu wypowiedź Tadeusza Słobodzianka: „Mamę uratowała rosyjska Żydówka, lekarka. Kiedy wybrała ją jako

pielęgniarkę i dzięki temu mama przeżyła 8 lat łagru. Z kolei ojciec umierał na szkorbut w Donbasie, zbliżała się gwiazdka i z chleba ulepił św. Mikołaja. Zobaczył to strażnik i zapytał, czy może sobie wziąć. Ojciec zgodził się i w zamian dostał cebulę”.

W niedzielę 4 lipca po nabożeństwie celebrowanym w archikatedrze przez ks. abp. dr. Wojciecha Ziembę odbyły się uroczystości pod pomnikiem żołnierzy AK z licznym udziałem pocztów sztandarowych, kombatantów, przedstawicieli duchowieństwa na czele z abp. Ziembą, Ostatniego Prezydenta na Uchodźstwie Ryszarda Kaczorowskiego, senatora Krzysztofa Jurgieła, przedstawicieli władz miejskich.

W zakończeniu swojego wystąpienia pod pomnikiem dyrektor Oddziału IPN w Białymstoku prof. Cezary Kukło stwierdził: „Czcząc pamięć poległych chcę zapewnić żyjących, że będziemy stali na straży pamięci o Waszych ofiarach, poświęceniu, bohaterstwie. Będziemy chronić wiedzę o Was dla następnych pokoleń”.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

